

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet-tér 9. sz. Tompa Mihály-u. 9. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó lapfőigazgató:

RÁBELY KÁROLY.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 12 korona. — Félévre . . . 6 korona.

Egyes szám ára: 24 fillér.

A hirdetés díja:

Bármiféle adományok nyugtázása soronként . . . 20 fillér.
Hivatalos hirdetések petítisor térfogata . . . 50 fillér.
Nyilttér sora 80 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Megindult a szigorú rekvirálás.

Komoly intellemmel fordulunk a nagyközönséghez. Ohajtandó, hogy azt minden város és falu meghallja, hazafias megértéssel fogadják mindenütt. Eljutottunk immár a világháború utolsó felvonásához Isten segítségével. Dicsőségesen álltunk helyt abban eddig. Fegyverünk diadalát megemlegetik észak és kelet összes népei. Levertünk két ellenséget, országukat megszállva tartjuk, más kettőt rá kényszerítettünk a békekötésre. Most nyugaton tombol a döntő harc, felkészülve várjuk kilobbanását délnyugaton is. Ez elhatározó események az erők megfeszítését, fokozott türelmet, a végsőig elszánt kitartást kívánják nemcsak a fronton harcoló hős katonáinktól, hanem a frontok mögött mindannyiunktól is.

Gondoskodnunk kell róla, hogy a harcmezőn táborozó vitézeink e nehéz hónapokon át minden szükségességgel el legyenek látva s biztosítva az ott hon levő milliókat az egyenletes és zavartalan közellátásról. Élelmezés dolgában a tavasz és a nyár első fele halmozta e háború alatt mindig a legtöbb gondot reánk. Ilyenkor szedtük össze teljes erélyünket, hoztuk a legnagyobb áldozatokat, hogy a közelgő aratásig, mely meghozza újra a bőséges áldást, keményen kibírjuk. Most is ez lesz a feladatunk, de fokozott mértékben, mert magunktartásától függ a harcmező végső diadal, a világháború szerencsés befejezése s az áhitva várt boldog békekorszak eljövetele.

E nagy érdekek indították a kormányt arra, hogy a közellátás és közellátás javára lefoglaltassa a hatóságok által mindama készleteket, melyek a megállapított fejkvótát meghaladják. Remélhetőleg mindenki megérti e rendszabály halaszthatatlan szükségét a mostani kritikus időben, mikor e döntő végharcok lefolyásától függ a háború sorsa s hazánk üdvössége. At fogja érezni most minden honfitársunk, hogy a most kívánt utolsó áldozathozással a harcoló sereg fentartásáról s a közellátás biztosításával a közszellem erejéről gondoskodunk. Amit így a hadseregnek s a nép egyetemének ad ki-ki, azt a hazának, a nemzetnek adja.

Senkitől sem veszik el azt, amire sa-

ját és családja táplálkozásához szüksége van. De ily időkben országos és nemzeti érdek, hogy senkise vonja el a közcélaktól a maga fölöslegét. Ezek a fölöslegek ma a tartaléktöke, melylyel a hatóságok a közszükségben mutatkozó hiányokat egyenletesen fődözhetik.

Hazafias közönségünk a maga fölöslegeit e hadi évek alatt mindig ideadta önként, ahányszor a hatóságok erre felhívták. — Cselekedjenek így most is az első felszólításra: adja oda élelmiszerekben a nélkülözhető készletét a hadseregnek, a hazának. Ezáltal tényező lesz a végleges diadal kivívásában.

De az önként ki nem adott készletekre a hatóságok ráteszik majd most a kezüket teljes erélylyel. A törvény nem csak a bünyösen visszatartott készleteket adja a hatóságok kezébe, hanem a készletek visszatartását is bünyvádi felelősséggel terheli. Mert aki a közellátásügyi munkából önzőleg kivonja magát e sorsdöntő időben, az bünt követ el az ország, a nemzet és a jövő nemzedék ellen, amiért lakolnia kell a megtorló igazság teljes szigorúságával.

A közigazgatási bizottság ülése.

A vármegyei közigazgatási bizottságnak e havi rendes ülése a szokott módon folyt le. A választott tagok közül résztvettek az ülésen: Szeman Endre, Szilárdy Béla és Farkas Zoltán, az ülés vezetése Putnoky Mórincz főispán kezében volt.

Elsőnek az alispán terjedelmes és precíz jelentését hallgatta meg és vette tudomásul a bizottság. Az alispáni jelentés megemlékezik a tisztviselői kar elismerésre érdemes kötelesség, teljesítéséről s azon sajnálatos körülményről, hogy Komáromy István garamvölgyi járási főszolgabíró egészségi állapotát a nehéz háborús közigazgatás súlyosan megrongálta s ideges kimerültségének gyógykezelése végett hosszabb szabadságra megy. Dr. Dapsy Béla szolgabíró fogja helyettesíteni. A rekquirálásról megemlékezve kifejti, hogy ezen újabb rekquirálást elhárítani módjában nem állott s megemlékezik a szarvasmarhatekerválás általunk már ismertett helyzetéről. Részletesen beszámol a Hisnyó községben történt nagy tüzesetről, melynek tényleges kára 428698 koronára rug. Ismerteti a tüzkárosultak érdekében tett intézkedéseit.

Ezután a törvényhatósági főállatorvos jelentésére került a sor. A jelentés szerint az állategészségügy állapota a múlt hóban kedvező volt.

Sopron vármegye átiratára elhatározta a bizottság, hogy felír a miniszterelnökhöz azon tárgyban, hogy a polgári nyugdíjasok — úgy

mint a katonai nyugdíjat élvezők — postai csekk útján kapják meg nyugdíjaikat.

Ezután a szakreferensek jelentései következtek, melyek közül megemlítjük, hogy a vármegyei főorvos jelentése szerint a közegészségügy állapota a múlt hóban kedvező volt.

A közig. bizottság ülése után a fegyelmi, majd a felelősségi választmány tartott ülést s végül az adóügyi bizottság gyűlésezett.

A gömőri gazdák szervezkedése.

Az új elnök agitációs körútja.

„A gömőri gazda“ első száma.

A Gömör-kishontvármegyei Gazdasági Egyesület múlt havi tornaljai közgyűlése nyomán lelkes agitáció indult meg a vármegyei gazdák szervezése érdekében. Az agitációt az egyesület új elnöke: Szent-Ivány József vezeti, akinek elhatározása, hogy bejárja vármegye minden községét s a gazdák mindegyikét megnyeri a gazdasági egyesület életrevaló és nagyjövőjű programjának. Ertesülésünk szerint eddig a tornaljai járás községeiben kereste fel Fodor Jenő gazdasági egyesületi titkár kíséretében a gazdákat az mindenütt fényes eredményt ér el, vannak községek, ahol minden gazda kivétel nélkül csatlakozott a mozgalomhoz s belépett az egyesület tagjai közé.

Minden helyes irányzatú és egészséges közgazdasági törekvés csakis örömmel fogadhatja a gazdák ezen szervezkedését, mert mindenkinek tisztában kell lenni azzal, hogy a jövő nagy feladataival szemben csakis erősebb szervezett érdekképviseletek birkózhatnak meg.

A szervezkedési munkával kapcsolatosan érdekes változás állott be a gazdasági egyesület helyi szaklapjában is. A huszonkét esztendő „Gazdasági Tudósító“ című lap, mely a gazdasági egyesület hivatalos közlönye volt, átalakult és e héten „A gömőri gazda“ címmel jelent meg. A lap nemcsak tartalmilag frissült fel, és címében változott meg, de a szerkesztőség kötelékébe is új erőt vont be Gál István lapunk felelős szerkesztője személyében, aki mint „A gömőri gazda“ főszerkesztője szerepel a lap fején. A felelős szerkesztői állást a „Gazdasági Tudósító“ régi szerkesztője: Fodor Jenő tölti be. „A gömőri gazda“ első száma a lefolyt egyesületi közgyűlésről írott kimerítő referádán kívül első oldalán az új elnök személyével kapcsolatban közöl markáns vezetőcikket.

Színház.

Nem szabad nagy igényekkel leülni a Hungária kopott székeire, nem szabad lehetetlent várni emberektől, akik nem adhatnak többet, mint amennyi a tarsolyukban van — nem szabad keserü tollal írni eseményekről, amelyekben lehetnek hibák, de amelyek mégis abban a légkörben érnek meg, ahol a művészet foszforeszkál.

Nézzünk önmagunkba, mérjük meg a saját értékünket és kérdezzük meg néha a vidékies lelkiismeretünköt: érdemlünk-e többet, mint

amennyit a Farkas Mihály gárdája nyújt nekünk?! Teszünk-e mi tíz hónapig valamit a színészetünk névére, a művészet hatalmas fája mellé való elplántálása érdekében és teszünk-e valamit az alatt a hamar elszaladó pár hét alatt, míg a mi élvezetünkért küzködik egy pár fáradt, rendesen szomorú ember?! És valljuk be, hogy még a kezünket is ritkán verjük össze, hidegek vagyunk és szeretjük a nagyképűsködés és hízelt köntösét, s a sápadt, nappal hideg szemmel köztünk járó színészlányokban nem nézzük a belső értéket, csak a női szépségnek problematikus kérdéseit adjuk velük szemben fel.

Talán olyanok vagyunk még mint a gyerek, akinek mindegy, hogy milyen a csukor, az a fontos, hogy ezüstpapírban legyen?

*

E hó 10-én kezdte meg a héthetesnek tervezett rimaszombati idényét a Farkas Mihály társulata. Egy nem nagy koncepciója és nem sok melodikus szépségű operettel, a „Család”-vel indult meg a szezon. Csütörtökön a „Vengerkák” merész drámaiassága markolt belénk, pénteken a „Csárdáskirálynő”-nek volt sikeres reprize.

Mind a három előadást szép számú közönség nézte végig. Erős kritikát kell mondanunk — különösen a csütörtöki drámai est alkalmából — közönségünk egy részével szemben, mert az irodalmi megértésnek halvány árnyalatát sem éreztük s a publikum egy részének viselkedése a komoly élvezetek iránti neveltlenségéről tett tanúságot.

A társulat összeállítása — az első impressziók nyomán — harmónikus, az előadások simák, zökkenés nélküliek, a scenirozás keserves színpadi viszonyainkhoz mérten kielégítő, a rendezés, külső kiállítás általában jó.

Sebestyén Rózsi rutinizott primadonna, játékbeli kedvességekkel uralja a színpadot. Hangja kellemesen lágy, nem nagy terjedelmű, de csiszoltan tiszta. Tánca sikkes és temperamentumos, bár alakjának finom vonalai több mozdulatbeli szépséget és tökéletességet ígérnek.

Pataky Jolánról — mint operett színésznőről — kár kritikát mondani. Nem az ő levegője az operett, bár ott is tud élvezetesebb adni. Ó ideggel és vérell drámai művésznő. Tehetése, — melyet a gömöri láptársaink tökéletesnek festettek — kétségkívül nagy és értékes, de nem befejezett, játéka a legmerészebb skálákon keresztül is érzéses s ha több öntudat lesz benne, briliáns is lehet. Inkább a tompa színek felé muzsikáló hangja a nyugodt prózában eredeti, a nagyobb akcentusoknál viharosan tud dominálni, a halk sírásokban kedves rezignációval török meg. Mozdulatai néha tulságosan határozottak, kevés bennük a lágy lépés. — Alakja éretten asszonyias, de sehol sem darabos, a színpadon kedves, jóleső jelenség. Tehetségének legszebb akkordjait a szomorú érzések váltják ki, mint megtört vengerka a legszebb színeket adta önmagából. Toaletti díszkréten szépek és érvényesülők.

Kinizsi Margit az operettben kedves, jóhangú, a drámában sima színésznő. Szilágyi Erzsébet a komikai talentumok értékes fajtájából való, Biller Margitot kis szerepekben láttuk, amit volt alkalmunk adni, az szép és kidolgozott volt. Farkasné Aradi Gizi a „Vengerkák”-ban nagyszerű és nívós alakítást adott. — A kar jól fest, szépen énekel, mozgékonyan (néha tulságosan fűgén és hangosan) illeszkedik be a keretbe.

A férfi erők közül Szalay Pál érdemli az első helyet. Szalay tavalytól sokat fejlődött, csiszolódott s amit csütörtök este produkált, az sokszor kinőtt a mi konturjaink közül. Inteligens, érzéses színész, aki a kezében és a lelkében tartja szerepének minden szálát, uralkodik önmagán s a környezetén, hangot ad és rezonáltat, a Szalay nemes fejlődése sok kedves estét ígér nekünk.

Nagyiván István a múlt évi sikerei nyomán halad. Az operettben könnyed tud lenni, a drámában szentimentális, — alakításai mindig tudatosak és kidolgozottak.

Bohádi Lajos vérbeli komikus, az ő sikere minden este biztos, díszkréten határolt mókái kedvesek. Farkas Mihály ahová a szerep állítja ott ad rutinos, egész alakítást. A segédszíneszek jók.

A zongorakíséretet B. Jámber Ilona látja el kifogástalanul.

Szombaton: „A gölem” című operett kerül színre; vasárnap a „Limonádé ezredes”-nek lesz reprize; hétfőn nincs előadás, a jövő hétre több újdonság van előkészületen.

Hirek a gömöri közéletmezés és közellátás világából.

Jön a kormánybiztos. Ugy értesültünk, hogy báró Fischer Lajos közéletmezési kormánybiztos a jövő hét folyamán Rimaszombatba érkezik.

A központok működése és a kereskedelem és ipar érdekei. Az átmenetgazdasági feladatok során a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara legutóbb a központok kérdését vette beható tárgyalás alá. Első sorban írásbeli ankét formájában hallgatta meg kerülete érdekeltségét, mely ankét eredményét a kamara a kereskedelmi kormány elé terjeszti. A kamarának kerülete kereskedő és iparosérdekeltségéhez intézett köriratból közérdekű voltánál fogva a következőket közöljük: Minthogy ezidőszertig egy az ipar, mint a kereskedelem szerves összefüggésében áll a különböző nyersanyagok és árucikkek egységes kezelése céljából a háború folyamán alakult központokkal és bizottságokkal, ennélfogva szükségesnek látjuk, hogy e központok működését beható bírálat alá vegyük s ennek nyomán észszerű javaslatokat terjesszünk a kereskedelmi kormány elé. Van szerencsénk felkérni, hogy b. tapasztalatait, az alább között kérdőpontok alapul vételével velünk lehetőleg sürgősen közölni sziveskedjék. 1. Megfeleltek e a központok és bizottságok a hozzájuk fűzött kívánalmaknak? 2. A létesítésük, illetve működésük folytán előállott kényszerhelyzet az iparnak és kereskedelemnek minő érdekeit érinti a legsúlyosabban? 3. E kényszerhelyzet lehető enyhítése érdekében mely a t. Czim óhajai, minő változtatások volnának a központok, szervezeti vagy rájuk bízott feladatok körül eszközözendők a mai helyzet ehető javítása céljából? 4. A közel jövőben megoldandó feladatok körül milyen szerepük legyen ezen központoknak és bizottságoknak? 5. Megfelelőnek tartaná-e a t. Czim a központok decentralizációját, pl. akként, hogy kamarai kerületenként a kamarák székhelyén áruelosztó központok létesíttetnének?

Megkezdődött a rekvirálás. A szigorított rekvirálás a katonai segédletek megérkezéssel a vármegyében megindult s több helyütt már is eredménnyel jár. Értesülésünk szerint a katonaság éberén kutat a részletek után s a közigazgatási hatóságok, mindenkivel szemben, akinek elrejtett terményt találnak, elzárásbüntetést is alkalmaz.

A cséplési szénstükséglet. Az Országos Szénbizottság a múlt hó folyamán összeíratta a 200 magyar (150 kat.) holdnál nagyobb vetésterülettel bíró gazdák szénstükségletét s most a 200 magyar holdnál kisebb föld birtokú és széntüzelésre berendezett cséplőgéppel gépelteini szokott gazdák szükségletének összeírása lett elrendelve. Az összeírást a közéleti eljárások végzik s ők fogják a szén beszerzését és szétosztását is eszközölni.

Vetőburgonya kiutalás. A múlt számban említettük, hogy az alispán a közéletmezési minisztertől a márciusban történt elfogadásokra való tekintettel a vármegye területén rekvirálva lévő kisebb burgonyatételek rendelkezésre bocsátását kérte. A közéletmezési miniszter a kérelmet teljesítette és közel 7 wagon burgonyát utalt ki. Az alispán a közélet napokban fogja a burgonyát a járási főszoigabírák között elosztani. Rendelkezésében hangsúlyozza, hogy ez a burgonya kizárólag ültetési célokra használható fel s elsősorban azoknak adandó, akik vetőgumó hiányában semmit sem ültettek vagy akik a korai fagyok következtében ültetéseiket pótolni akarják.

Nyilatkozat a Hanvay Zoltán „Falusi levelé”-vel kapcsolatban.

A Hanvay Zoltán legutóbbi füzetével össze fűgően lapunkban megjelent levelek epilógusképpen közlés végett a következő, Farkas Géza cs. és kir. kamaráshoz intézett levelet kaptuk:

Méltóságos Farkas Géza urnak Rásony.

Tisztelt Barátunk!

Felkérésedre Hanvay Zoltán urnál, az általa irt és személyedet érintő „Falusi levelé” és a „Gömör-Kishont” lapban megjelent válaszeleveléből keletkezett ügyben eljárunk és ezen ügyet a Hanvay Zoltán ur nekünk átadott nyilatkozata, Mezősny Béla ur hozzád intézett levele, a birtokunkban lévő okmányok és az ügy részleteinek és vonatkozásainak teljes ismerete alapján részéről a Te igazolással, befejezettnek nyilvánítjuk.

Budapest, 1918. Április 11.

Szent-Iványi Árpád,
Putnoky Móríc.

Hirek és vegyesek.

A tavasz margójára

nem irtam ez idén semmit, pedig valamikor megmondta egy kékszemű, vékony arcú lány, hogy mindenkinek aki ír, kötelességei vannak a tavasszal szemben s aki ezt egyszer elmulasztja, ahhoz hálátlan lesz a tavasz.

Mondhatnám azt is elnézve a szürke hízettek fölött, amelyek közül egy piroslik ki egy egy, mint az éjszakákban elrontott emberarcok között a falusi frissesség, hogy minek nekem a tavasz? Minek belebolondulni ezekben a napfényes hónapokba, amelyek melódiákat és érzéseket dobálnak szét az emberi szívekbe, mikor néha oly fakó az élet, mint egy halálos novemberi délután? Minek törődni a szívvel, a fiatalsággal, a sokszor próbált szerelemmel, mikor ugy is lehet élni, hogy ezeknek a szavát nem hallja az ember?!

Mondhatnám — és talán mondanám is a kezét fogva egy halkléptű asszonynak, aki sima beszédű verseket olvas este, zavaros csókokról álmodik éjszaka s aki azt szeretne, hogy mondjak neki valamit, ami fáj, ami kínoz, ami szomorúságot okoz. Valamit, akármilyen összevisszaságot, csak fájjon, mert a fájdalom kezeztül érzi az ember a szereimet.

De így egymagamban, szemben két csend léttel, amelyek magukba lopták a bakfis mosolyt s a tavaszi virágok illatát, szordinós világitás és hosszú gondolatok kálváriájára mellett nem mondom. Egy vékony német cigarettakeresése, egy szaladó élet fakuló színei, egy két óz hajszál, temetőből ébredő álmok, ezek nem elég narkotizáló dolgok a bízirtság, a cinikus bebeszélés állapotához, a tavasz margójára talán még verset is tudnék írni!

Talán tudnék még nótákat fűtölteni, álmokat simogatni, emlékeket szeretni, virágot tüzni a gomblyukba, amit mindenki kabátjára kivarr a szabó, s amikor varrja, fogalma sincs róla, mi az a virág...

Vagy talán tudja ő is?! Talán gyűlöli a ruhavarrásnak ezt a kicsi aktusát, mert ő is hiu s ugy szeretne, hogy csak az ő virágát becézék mosolylyal az asszonyszemek?! Talán fáj neki arra gondolni, hogy a simazakkó keskeny gomblyukába egy szál virágot huz majd be egy fehér leánykéz s ennek a virágnak az emléke soha sem fog elhervadni?!

Talán igen. Vagy ha nem is, akkor sem irigylem a borzas haju szabólegényt, mert szebb mesterség a miénk — belemarkolni az életbe, a szívünkbe és a lelki virágos kertbe — mint nyitott ablaknál ülni, gomblyukat varrni és gyűlölni a többi embereket... —ár.

Személyi hírek. Putnoky Móríc főispán az elmúlt hét első napjaiban Rimaszombatban tartózkodott. A jövő hétfőn jön ismét szék-városába.

Kubinyi Géza nyug. főispán folyó hó 9-én városunkban időzött.

Báró Ragályi-Balassa Ferencz folyó hó 7-én itt volt s részt vett a református egyházi értekezleten.

Cseh István kir. törvényszéki elnök múlt héten hivatalos ügyekben Nagyrőcén tartózkodott.

Április 11. A 48-as törvények szentesítésének emlékére országos ünnepként rendelt április 11-ét városunkba a szokott külső díszszel ünnepelték. A középületekre kitűzték a nemzeti színű zászlót, az iskolákban az előadások szüneteltek s a postahivatal is ünnepelt,

Felügyelő választás. Az evang. egyházkerület felügyelői állására beadott szavazatokat most bontották fel s kintűnt, hogy a legtöbb szavazatot *Szent-Iványi Árpád* és báró *Solymossy L.* kapták, azonban az abszolút többséget nem kapta meg egyik sem, így a két jelölt között új választás lesz.

Kinevezés. Laspunk múlt számában említettük, hogy a városunkbeli származású dr. *Baloghy György* budapesti büntető törvényszéki elnököt a kuriához tanácselnökké nevezte ki a király. A hivatalos lap most közli a kinevezést, mely minket is kellemesen érint s büszkék vagyunk rá, hogy a magyar jogászvilág ez a kitünősége a miénk; itt született, itt tanult s kedves emlékek fűzik őt városunkhoz. Az új kuriai tanácselnök — mint halljuk — az igazságügyminiszteriumban a törvényelőkészítő osztályban fogja kiváló képességeit érvényre juttatni.

Hazakerült orvos. Dr. *Sigmund József*, a vármegyei közkórház osztályvezető főorvosa, népfőlkelő ezredorvos — ki a most dúló világháború kezdetétől különféle helyeken teljesített orvosi szolgálatot — üdülés céljából hazakerült és április 1-től június hó 1-ig itt hon fog tartózkodni.

Tanári kinevezés. *Náray András* magyaróvári gazdasági akadémiai címzetes rendkívüli tanár, rendkívüli tanárrá nevezetett ki.

Felmentés. A helybeli m. kir. állami gyermekmenhely igazgató-főorvosa: dr. *Heinrich Béla*, ki mint népfőlkelő főorvos a háború kezdete óta harcztéri szolgálatot teljesít — mint értesülünk — most felmentetett és e napokban átveszi a gyermekmenhely vezetését.

Számvizsgáló-bizottsági ülés. A gömői ref. egyházmegye kötelekeibe tartozó egyházak múlt évi számadásait f. hó 8-án vizsgálta meg Rimaszombatban a számvizsgáló bizottság s a számadásokat az e. m. közgyűlése elé terjeszti.

Katonai kitüntetések. A katonai érdemkereszt 3. oszt. a hadiékítménnyel és a kardokkal másodszor kapta az ellenséggel szemben vitéz magatartásául és kitünő szolgálatai elismerésül felsőkubini és deménfalvi *Kubinyi Gyula* vezérkari testületbeli alezredes.

A katonai érdemkereszt 3. oszt. a hadiékítménnyel és a kardokkal: *Fesztour Jasaphat* 80. gy. ezredbeli tart. főhadnagy.

A katonai érdemkereszt 3. oszt. a hadiékítménnyel és a kardokkal *Szenáczky Antal* 25. gyalogezredbeli tart. főhadnagy és *Medzihradsky Győző* 25. gy. ezredbeli hadnagy.

Legfelsőbb dicsérő elismerésben újlag másodszor részesült: *Niedermann András* m. kir. 16. honv. gyalogezredbeli főhadnagy.

Legfelsőbb dicsérő elismerésben részesült *Greiner Arnold* egy honvéd hegyi távbeszélő osztághoz beosztott 16. h. gy. ezrb. tart. hadnagy.

Vas érdemkeresztet kaptak a vitézségi érem szalagján: *Wallach István* szakaszvezető és *Frajtler István* tizedes a 16. népfelk. parancsnokság nyilvántartásában.

Bronz vitézségi éremet kapott: *Kosza János* népfelk. a 16. honvédgyalozezredben.

I. oszt. ezüst vitézségi éremet kapott az ellenség előtt elesett: *Lukaj Pál* tizedes és *Hegedűs Antal* őrvezető a 16. honvédgyalozezredben.

Társas vacsora. A gömörmegyei népi és iparbank vezetősége abból az alkalomból, hogy az évi közgyűlés megtartatott és a pénzüntézet a „Feled és Vidéke Takarékpénztár r.-t.”-gal egyesült, múlt szombaton este a „Polgári Olvasókör”-ben sikerült társas vacsorát rendezett, melyen 55—60 résztvevő jelent meg s egymást érték a pohárköszöntők. Különösen melegen és lelkesen ünnepelték a pénzüntézet vezetőségét annak élén *Lukács Géza* igazgatósági elnököt és tisztviselőkarát élén: *Máté Jenő* vezérigazgatóval. Az első pohárköszöntőt *Lukács Géza* mondta az intézet további felvirágzására, majd felszólaltak nagy tetszés mellett: *Máté Jenő*, dr. *Károly Gyula*, dr. *Veress Samu*, dr. *Kovács László*, *Perecz Samu*, dr. *Weinberger Rezső*, *Czinke István*, *Schulhof Pál*, *Szabó József* stb. A banketten mindvégig emelkedett hangulat uralkodott.

Orosz fogságból. A miskolci 10 es honvédek közül most hazatért orosz foglyok közt az aggteleki *Németh László* és bodollói *Markovits József* is hazakerült.

Egyházmegyei közgyűlés. A gömői ref. egyházmegye f. hó 17-én fogja rendes tavaszi közgyűlését megtartani Tornalján, melyen az egyházi életnek több nagyjelentőségű kérdése kerül napirendre.

Résztvétel. A helybeli izr. négyelet elnök-jénél: dr. *Krausz Gyulánénál* múlt vasárnap a négyelet tisztikara és választmánya testületileg jelent meg dr. *Weinberger Rezső* ügyvéd, négyeleti jegyző vezetésével s az elnök előtt a jegyző meleg és szép szavakkal tolmácsolta a négyelet résztvételét az elnököt édes atyja elvesztésével ért gyász alkalmából. — Ugyancsak testületileg fejezte ki részvétét *Samarjay János* elnökjelölt élén a Vörös kereszt egyelet vezetősége is dr. *Krausz Gyuláné* alelnök előtt mély gyásza alkalmából.

A vitéz őrnagy halála. A besztérczebányai 16-os honvédgyalozezred vitéz őrnagy: *Zahár Pál*, ki a harcztéren tanúsított hősi magatartásáért a legszebb kitüntéseket kapta, múlt héten Galiciában typhusban meghalt. Széles körben ismerték, szerették és nagyrabecsülték a kitünő katonát, kinek halála mindenfelé igaz részvétet váltott ki. A halálhírel kapcsolatban kalandos hírek keltek szárnyra.

Halálozások. *Runyai Söldos Piroska* e hó 8-án Budapesten elhunyt. Halála vármegyénk több előkelő családját borította gyászba s a Budapesten e hó 10-én megtartott temetésén dr. *Söldos Béla* vm. főjegyző is résztvett.

Szomolnok *Julianna* egy széles körökben ismert és becsült urnő, néh. *Szomolnok Antal* leánya folyó hó 8-án hosszas betegség után 65 éves korában városunkban elhunyt. Temetése 10-én nagy résztvétel mellett ment végbe. *Simon Mihály* ref. lelkész az egyszerű ravatal felett megható beszédet mondott.

Klamarik Anna 17 éves leány hosszas betegség után folyó hó 8-án elhunyt, 10-én temették.

Kovács Pálné szül. *Benyo Mária* folyó hó 6-án 50 éves korában elhunyt, 8-án temették.

Dr. *Witt Sándor* helybeli ügyvédet mély gyász érte, amennyiben édes anyja Budapesten múlt héten 4-én 82 éves korában elhunyt. A tisztes urnő temetése folyó hó 6-án ment végbe.

Dr. *Markó László* Miskolcz város régi tekintélyes polgára, jóhírű orvos, az evang. egyház presbytere, kit a vármegyénkbeli *Markó és Marikovszky* családhoz szoros rokoni kötelek fűztek, folyó hó 10-én Miskolczon hosszas szenvedés után 70 éves korában elhunyt. Halála széles körökben kelt őszinte résztvétel. F. hó 12-én temették a miskolci evang. templomból.

Résztvétel-köszönet.

Fogadják mindazok, kik szeretett jó atyánk: *Kohn Sámuel* elhunytá alkalmával jóleső részvétükkel felkerestek és a temetésen részt vettek, leghálásabb köszönetünket. *A gyászoló család.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett jó rokonunk: *Szomolnok Julianna* elhunytá alkalmából meleg részvétüket kifejezték vagy a végtisztességén megjelentek, ez uton moud hálás köszönetet a gyászoló család nevében: *özv. Söldos Józsefné.*

Jótekonny adomány. *Kohn Albertné* urnő Tiszolczról 10 koronát adományozott az izr. négyelet szegényei részére. Ugyanezen célra 10 koronát adományozott *Fried Kálmán* ur 25. gyalogezredbeli főhadnagy *Nyustya*. Mindkét nemesszivű adakozónak ez uton is hálás köszönetét fejezi ki az *Elnökség.*

Jótekonny. *Özv. Tóth Istvánné* szerkesztőségünk utján 5 koronát, *özv. Tóth Józsefné Tóth István* elhalálása alkalmából koszorúmegváltás czimén 20 koronát küldött ugyancsak szerkesztőségünk utján a Vöröskereszt-egyesület céljaira.

Rozsnyófürdő. A rozsnyói Takarékpénztár és Zalogház r.-t. tulajdonát képezett vasas fürdő — mint a „Sajóvidék” laptársunk írja — szabad kézről megvette a *Ferencz József* kereskedelmi kórház és a budapesti kereskedelmi betegápoló egyelet magánegyesületi segélyező pénztára üdülő telepnek.

Az iskolaév vége. A fővárosi lapok írják, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint az iskolákban pünkösdkor, azaz május 19-én be kell fejezni a tanévet. Itt a rendeletről még nem tudnak semmit.

A 10-es honvédek parancsnokának elismerése. Ezerben, Gyöngyösön, Miskolczon és Kézdivásárhelyen a 10-es honvédek hadi özevegye és árvái javára fényes sikerű hadikiállítás rendeztek s különösen a gyöngyösi eredmény volt váratlanul nagy. Mintegy 65000 korona volt a 4 helyen a tiszta jövedelem. A hála kifejezésül *Sáfrán Géza* ezredes a tiszások tábori újságjában gyönyörű hangu levélben méltatta a szép eredményt és a közönség lelkes buzgalmát.

Közgyűlések. A rimaszombati Polgári Olvasókör védnöksége alatt álló temetkezési egyelet 24-ik évi rendes közgyűlését múlt vasárnap tartotta id. *Rábely Miklós* elnöklésével. Az elnöki megnyitó után *Istók József* jegyző a múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvét olvasta fel, majd tudomásul vették és jóváhagyták az 1917. évi zárszámadást, mely szerint bevétel volt 17747 kor. 04 fill. Kiadás 1068 kor. 31 fillér, egyenleg maradvánnyal ugyanennyi; s a vagyon 64202 kor. 02 fill. A közgyűlés *Kohúth Lajos* egyeleti pénztárnoknak a felmentvényt elismerése és köszönete kapcsán megadta. Az elnökség évi jelentésének jóváhagyó tudomásvétele után a tisztújítást ejtették meg. Megválasztották három évre elnökke: id. *Rábely Miklós*, alelnökke: dr. *Angyal István*, pénztárossá: *Kohúth Lajos*, jegyzővé: *Istók József*, végül a 24 tagból álló választmányt alakították meg.

Az ipartestületi általános első temetkezési egyelet évi rendes közgyűlését a Polgári Olvasókörben ma, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja. Kivánatos a tagok minél nagyobb számban való megjelenése, mert igen fontos létérdékekről lesz szó a közgyűlésen.

A Gömör-kishontvármegyei Gazdasági Egyesület Áruszövetkezete 1918. évi április hó 30-án hétfőn délelőtt fél 10 órakor Rimaszombatban a vármegyeiháza kisebbik tanácstermében tartja alakuló közgyűlését.

A Gömör-kishontvármegyei Gazdasági Egyesület Gép-, Áru- és Velőmagértékesítő Szövetkezete 1918. évi április hó 30-án hétfőn délelőtt fél 11 órakor Rimaszombatban a vármegyeiháza kisebbik tanácstermében tartja rendes közgyűlését, melynek napirendjén a szövetkezet feloszlásának és a Gömör-kishontvármegyei Gazdasági Egyesület Áruszövetkezetével való egyesülés kimondása is szerepel.

A Gömör-kishontvármegyei Gazdasági Egyesület Áruosztálya Részvénytársaság 1918. évi április hó 30-án hétfőn délelőtt 11 órakor Rimaszombatban a vármegyeiháza kisebbik tanácstermében tartja rendes közgyűlését. Napirendjén a részvénytársaság feloszlásának és a felszámolásnak kimondása és a felszámoló kiküldése szerepel.

Nyári időszámítás. Holnap, hétfőn reggel már egy órával korábban kell fölkelni, akik a hivatalos órák szerint igazodunk, mert április 15-én megkezdődik a nyári időszámítás. Korábban lesz minden egy órával s ebben áll a dolognak a haszna is, mert sok ember élvezheti a hivatalos dolgait jóval naplemente előtt és így estefelé a saját dolgaira több ideje marad vagy üdülhet a szabad levegőn. Most pedig minden embernek jóval több a dolga, mint régebben; nem árt, ha több ideje is lesz egy órával. Az alvás meg csak az első éjjel lesz rövidebb, a többi esteken korábban lesz a lefekvés ideje is.

Katonai zárlat. A 80. gyalozezred rimatamásfalvai csapattestéből hir szerint többen Galiciába szállítottak s utközben kilencz katonai kiütéses tifuszban megbetegedvén, a lembergi katonai kórházban nyert elhelyezést. Megindult a nyomozás és kintűnt, hogy az illetők fertőzött vidékről kerültek ide s innen mentek tovább, utközben a lappangó betegség kitört rajtuk. A katonai parancsnokság a szükséges hatékony intézkedéseket gyorsan megtette, a katonai szigorú zárlatot úgy Rimaszombatra, mint Rimatamásfalára, egyelőre három hétre elrendelte s dr. *Filling* egyetemi m. tanár főorvost a miskolci katonai fertőtlenítő kolonne parancsnokát kirendelte ide s folyó hó 12-én a városi katonai barakkok és a rimatamásfalai katonai férőhelyek alapos fertőtlenítése megkezdődött. Itt városunkban kiütéses tifuszeset nem fordult elő.

A tejjgazdasági szakiskola. A városunkban a Szabadka-pusztán létesítendő nagy-szabású tejjgazdasági szakiskola ügyében a föld-mivelé-ügyi m. kir. miniszterium átküldött szak-ferfiat folyó hó 8-án városunkba érkeztek s 9-én reggel a helyszínére kiszállottak, hol az építkezések és szükséges átalakítások és berendezkedések tervezete fölött alapos szakszerű szemlét és tárgyalást folytattak.

Táncmulatság. A rimaszombati iparos ifjuság folyó hó 14-én, vasárnap, az Alsó fürdő vendéglő helyiségében 3 korona belépti-díj mellett táncmulatságot rendez. „Kezdeté este 7 órakor, vége soha!”

Barna szenttelep Rimaszombat mellett. Nehány egyszerű rimaszombati polgár: névszerint *Urway Antal*, *Tomasik Antal*, *Korent Vilmos*, *Veréb N.* pár évvel ezelőtt elhatározta, hogy a környék hegyes-völgyes vidékein kőszén után kutat. Különösen a pokorági hegyekben végeztek kutatásokat, de fáradságuk mostanig nem járt eredménnyel, bár kutatásaik meglehetősen költséggel jártak. Mostanában azonban Felsőpokorági község határán előbb turfát, majd barnaszén (lignitet) találtak, amely egészen sötét-barna színű, ténytelen és némely részein a fa szerkezete egészen jól kivehető. Azon a tájon *Hübösy Lajos* felsőpokorági lelkes már évekkal ezelőtt talált barnaszén. A talált barnaszén nem tartozik az elsődendűk közé, de a mai tüzelőanyag szükséglet mellett jelentékeny és gyári célokra mindig alkalmasnak látszik. Mint mondják, a barnaszén telep nedves, de könnyen hozzáférhető helyen van és a tulajdonosok hozzá is fogtak kisebb erővel annak kibányászásához.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság megtartotta közgyűlését *Csekonics Endre* gróf v. b. t. t. elnöklésével. Napirend előtt *Berzeviczy Albert* v. b. t. t., igazgatósági tag üdvözölte a részvényesek nevében *Ormodity Vilmos* vezérigazgatót az intézetnél eltöltött 60 éves szolgálati évfordulója alkalmából. *Ormodity Vilmos* meleg köszönetet mondott az ünneplésért s ezután a lefolyt évi jelentéseket terjesztette elő.

Az évi jelentés részletesen kiterjeszkedik a társaság üzletágainak alakulására, melyek közül az élet-, jég- és betörésbiztosítás kedvezően fejlődött, míg a tüzbiztosítás káraránya kevésbé volt kedvező. A társaság hadikölcsön-jegyzései már elérték a 150 millió Jótékony célokra 236700 koronát fordítottak. Lényegesen emelkedtek a háborús drágaság által okozott személyi és egyéb kiadások. Így a társaság a tisztviselők járandóságait a korábbi 2444724 koronáról 5441399 koronára emelte s a megnövekedett adóterhek fedezetéül 1590402 kor. 27 fillért tett tartalékba. A múlt évben elért 7341917 korona 66 fillér összes nyereségből az alapszabályszerű levonások és bőszeges tartalékok után 3200000 korona fordították a részvényesek osztalékára s e szerint minden egész részvényre 800 korona évi osztalék esik. Mintán a közgyűlés az összes javaslatokat elfogadta s a felmentvényt minden irányban megadta, az igazgatóságba új tagul *Teleszky Jánost*, a felügyelőbizottságba *Antal Gézát* és *Gaál Jenőt*, a választmányba pedig *Harkányi János bárót*, *Herzog Már bárót*, *Papp Géza bárót*, *Somsich Miklóst*, *Széchenyi Emil grófot* és *Tallian Béla bárót* választotta meg.

Üres csomagoló eszközök szállítása vasuton. A háború okozta rendkívüli forgalmi viszonyok és az ezekkel kapcsolatos szállítási nehézségek szükségessé teszik, hogy a vasuti kocsik rakurjének megfelelő kihasználása minden rendelkezésre álló eszközzel biztosítottassék. Azon intézkedések közé, melyek ennek a célnak elérését előmozdítani alkalmasak volnának, a csomagolási eszközök visszaküldésének a legmesszebbmenő korlátozása is tartozik, mert köztudomású dolog, hogy az üres göngyöletek, — amennyiben nem szállíthatnak szétszedett állapotban — nagy terjedelműknél fogva aránylag sok helyet foglalnak el a kocsiban és a többi áruk be- és kirakását megnehezítik. A miskolci Kereskedelmi és Ipar-kamara figyelmezteti a vasuti szállítással járó nehézségekre s kéri a fuvaroztató közönséget, hogy a vasutakat közérdekű törekvésekben töle telhetőleg támogassa. És bár a kamara tudatában van annak, hogy a csomagolási eszközök hiánya sok esetben az üres hordó, láda stb. szállítására kényszeríti a feleket, mégis a vasuti kocsik kihasználásához fűződő nagy érdekekre hivatkozással arra kéri a fuvaroztató közönséget, hogy az üres göngyöletek (láda, hordó stb.) vasuton való szállítását a lehetőségig korlátozza.

Fogorvosi rendelés

(**LOSONCZ, Sükegy-utca 4. szám**)
déllel 9-től 12 óráig, délután 2-től 6 óráig.
Készítek platin és arany koronákat, rágásra alkalmas fogakat, fogtömést, fogkivételt érzéstelenítéssel és a fogorvosi szakmába vágó összes munkákat.
Dr. Sczél Sándor,
7-
fogorvos.

Tenyészbika-vásárjaink. F. évi március hó 17-én és 24-én Tornalján, illetve Feleden rendezte a gazdasági egyesület ideai tenyészbikavásárjait. Tornaljára bejelentettek a tenyésztők 108 drb bikát, felhajtott 92 drb és ezek közül tenyészigazolványt kapott 60 drb tenyészbika. Feledre bejelentettek 69 darabot, felhajtottak 74 darabot s ezek közül igazolványt kapott 33 darab tenyészbika. A bemutatott tenyészanyagot meglátszott a nagy takarmányhiány s a rossz takarmányozás következtében az állatok nem néztek ki olyan tetszetősen, mint más években.



Az Apolló állandó színházban most szerdán „Rejtélyes hirdetés” című slágerdarab kötötte le a nézők figyelmét s most szombat-vasárnapra a híres „*Toprini nőse*” van műsoron. Ez a darab mindentelé általános tetszést és nagy érdeklődést keltett. — Műsor: április 17. szerda: „Egyiptom gyöngye” exotikus dráma, a főszerepben *Waldemar Psyländer* és „Haldokló vággyak.” — Április 21. „Tűzpróba” *Drasche Lászlár* Alfréd kitűnő regénye. — Április 24. „A mételey” társadalmi dráma.

Szerkesztői üzenet.

L. E. Rimakokova. Mult számunkban már írtunk róla. A felülírtések lekötése csak a kiadóhivatallal történő megegyezés nyomán történhetik meg.

N. B. Losonc. Hiszen jól van: „Énekelni kéne”, de nem olyan homályosan, hanem világosabban, derültebben, érthetőbben, ha mindjárt itt is a szép tavasz!

Forgács, Apolló illatszertár

Miskolcz, Széchenyi-utca 62. szám.

Villamos megállóhely: Népbank mellett.

Pipere és gyógyszappanak. Kosmetikai különlegességek. — Háztartási cikkek

legolcsóbb beszerzési forrása. 6

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Illatszerek óriási választékban!

Meghívó.

A Csizi Jód-Bróm Forrás Fürdő R.-t.

folyó évi

rendes közgyűlését

Csizfürdőben, az igazgatósági épület nagytermében 1918. évi május hó 1-én délelőtt 10 órakor tartja meg, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgyai lesznek:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az elmúlt 1917-ik év üzleteredményről.
2. A mérleg megállapítása és határozathozatal a nyereségnek hovatordításáról.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása.
4. A lejárt igazgatósági tagági helyek betöltése.
5. A felügyelő bizottsági tagok illetményének megállapítása.
6. Indítványok.

Az 1917. évi mérleg és a közgyűléshez intézett jelentések a társaság irodájában a hivatalos órák alatt a közgyűlést megelőző 14 napon át minden részvényes által eredetben is megtekinthetők.

Fürdőigazgatóság.

Eladó 1 jó karban lévő bőr garnitúra és 1 piannó, 1 jó karban lévő kerek kút, 1 villanyvilágításra átszerelt lámpa és egy álló szarvasagancs-fogas.

Czím megtudható a kiadóhivatalban.

A Ferenczy-utcai Gömöri-féle ház szabad kézből eladó.

Értesítést ad: **Havas Tivadar** tkvezető **Békéscsaba.** — Közvetítők kizárva.

ELADÓ HÁZ. A Szijjártó-utca 36-ik szám alatt

fekvő ház, mely 3 szoba, egy előszoba, konyha és egyéb helyiségekből áll; valamint a telek végén fekvő kis kerttel, szabad kézből eladó. Felvilágosítással szolgál: **Dapsy József** Rimaszombatban.

Eladó asztalneműek.

6 abrosz, 130 szalvóta, 30 törülköző uj és alig használt állapotban eladók **Tornalján, Hevessy Barnánál.**

Kerestetik megvételre egy jókarban lévő használt

egyfogatu rugós bricska.

Az eladni szándékozók címemet megtudhatják a kiadóhivatalban. — A bricska rövid leírását és árának közlését kérem. 2-2

Eladó üzletház Rimaszombatban.

A piac közelében jó forgalmu régi **mészáros üzlet lakással, istállóval** és a többi mellékkel eladó. — Ugyanazon udvar tulsó végén **korcsma-üzlet lakással eladó.** Értekezhetni: **Koháry-utca 19-ik szám alatt.**

Ács munkások állandó foglalkozásra

18-22 kor. napidíj mellett a helybeli **konzervgyár** építkezésénél azonnal felvételnek.

Téglaégető, szárító és kemenczével

mintegy 7000 □-öl területtel, 25-50 méter mély, kitűnő agyagréteggel, úgy téglá mint cserépgyártáshoz kiválóan alkalmas, **szabad kézből eladó.** — Értekezhetni **Varga Lajos** tulajdonossal.

Ugyanott eladó egy jó karban lévő, óránként 20 köbmétert szívó **Worthington** szivattyu teljes csövezetékkel. — Valamint eladó egy évig használt **Benoid** világító gázmotor teljes felszereléssel.

Ajánlkozás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy mindenféle uj

ácsmunkálatokat,

valamint javításokat is mérsékelt árban — pontosan és kifogástalanul elkészítve, úgy vidéken mint helyben — felvállalok.

Szolgálatkészségemet tisztelettel felajánlva, a n. é. közönség szives pártfogását kéri

Jávorszky József

2-8 ács-iparos, Rimaszombat, Tompa-utca 32. sz.